KOLEKTIVNÍ SOUKROMÉ PROSAZOVÁNÍ SOUTĚŽNÍHO PRÁVA

Jan Balarin

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
Svatomartinská konference
Brno, 29. listopadu – 1. prosince 2011

SOUTĚŽNÍ PRÁVO A KOLEKTIVNÍ CIVILNÍ PROCES

- Problém: difúzní škody (vysoké v úhrnu, bagatelní individuálně)
- Racionální nezájem poškozených na individuální reparaci
  - Vysoké náklady
  - Nepoměrná rizika
- Nekonzistentní rozhodování

Řešení: kolektivní proces (úspory z rozsahu)

DRUHY KOLEKTIVNÍHO (HROMADNÉHO) ŘÍZENÍ

- Reprezentativní řízení (representative proceedings)
- Skupinové řízení (group proceedings)
- Class action jako druh skupinového řízení (USA, Austrálie atd.)

REPREZENTATIVNÍ ŘÍZENÍ

- Poškozené osoby (členové skupiny) se neúčastní řízení
- Rozsudek nezavazuje členy skupiny
- Žalobu obvykle podává právnická osoba oprávněná hájit zájmy poškozených
- Uplatnění: zejména negatorní a restituční nároky
- Význam v právu proti nekalé soutěži, spotřebitelském právu
- Poddruhy:
  - Vzorové žaloby
  - Žaloby na odčerpání zisku (prospěchu)
  - Postupní žaloby

SKUPINOVÉ ŘÍZENÍ

- Členové skupiny mají upravené procesní postavení
- Rozsudek zavazuje členy skupiny (exekuční titul)
- Uplatnění: vymáhání individuálních peněžitých nároků (náhrady škody)
- Žalobu je oprávněn podat kterýkoli člen skupiny
- Role advokáta: nutnost financování sporu
- Poddruhy:
  - opt-in
  - opt-out
  - mandatorní

SKUPINOVÉ ŘÍZENÍ - PRŮBĚH

- Certifikace - procesní podmínky:
  - početnost nároků
  - homogenita
  - procesní proveditelnost řízení
  - způsobilost kolektivního zástupce
- Vyrozumění členů skupiny o řízení:
  - individuálně
  - zveřejněním
- Projednání meritu:
  - základ věci
  - výše individuálních nároků (minitrials)
- Opt-out: distribuce pohledávek: individuálně, cy près

KOLEKTIVNÍ CIVILNÍ PROCES V EVROPSKÝCH PODMÍNKÁCH

- Skepse k class action USA – obavy ze zneužití
- Konzervativní řešení: opt-in (ale nedostatečná efektivita)
- Kombinace: norská skupinová žaloba (2005) a dánská skupinová žaloba (2008)
  - Výchozí: opt-in
  - V případě bagatelních nároků: možno certifikovat jako opt-out

Děkuji za pozornost.

KOLEKTIVNÍ SOUKROMÉ PROSAZOVÁNÍ SOUTĚŽNÍHO PRÁVA

Jan Balarin

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

Svatomartinská konference

Brno, 29. listopadu – 1. prosince 2011